

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobců a) **A. G., nar. X**, b) nezl. **A. O., nar. X**, c) **D. B., nar. X**, d) nezl. **M. G., nar. X** a e) **G. G., nar. X**, všichni státní příslušnost I. r., t.č. ZZC B. –J., zastoupení Mgr. Jiřinou Neumannovou, LL.M., advokátkou se sídlem Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Odboru azylové a migrační politiky. pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8.4.2016, č.j. OAM-441/DS-PR-P18-2016, OAM-440/DS-PR-P18-2016 a OAM-442/DS-PR-P18-2016, o udělení mezinárodní ochrany a návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8.4.2016, č.j. OAM-441/DS-PR-P18-2016, OAM-440/DS-PR-P18-2016 a OAM-442/DS-PR-P18-2016, **s e z r u š u j í a věci se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na nákladech řízení částku 13000 Kč k rukám jejich zástupkyně Mgr. Jiřiny Neumannové, LL.M., advokátky.

O d ů v o d n ě n í

Žalobci se žalobami domáhají zrušení výše označených rozhodnutí žalovaného, kterými žalovaný rozhodl, že jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a rozhodl, že státem příslušným k posouzení podaných žádostí podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, který se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále je „Nařízení Evropského parlamentu a Rady“) je Bulharská republika. Uvedli, že do Evropy přecestovali jako rodina za účelem získání mezinárodní ochrany. V zemi původu je rodina v ohrožení života ze strany stoupců Islámského státu a je pronásledována pro působení žalobce v mezinárodní humanitární organizaci. Uvedli, že se domnívají, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, protože žalovaný porušil čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, protože v Bulharsku dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů o azyl, které s sebou nesou riziko nelidského a ponižujícího zacházení. Domnívají se, že podmínky pro postup v souladu s uvedeným ustanovením jsou v jejich případě splněny a žalovaný pochybil, pokud tímto způsobem nepostupoval. V Bulharsku, do kterého mají být přemístěni na základě napadeného rozhodnutí, dochází k systematickým nedostatkům v azylovém řízení a v přijímacích podmínkách žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Poukázali na to, že k aplikaci čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení v jednotlivých členských státech existuje bohatá judikatura, která zakazuje na základě tohoto článku přemístění zpět do Bulharska a to zejména z důvodu, že žadatelé o azyl jsou v této zemi považováni za nelegální migranty, nejsou jim zajištěny adekvátní materiální podmínky, jsou v masové míře zajišťováni a nejsou jim garantovány ani dostatečné procedurální záruky v azylovém řízení. Judikatura aplikující čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení se objevuje i před vnitrostátními soudy, např. rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22.1.2015, č.j. 42 Az 6/2014-37, rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 1.7.2015, č.j. 49 Az 56/2015-41.

Naplnění podmínek uvedených v čl. 3 Dublinského nařízení žalobci spatřují v tom, že v případě návratu do Bulharska budou pobývat ve zcela nedostatečných materiálních podmínkách. Mezinárodní organizace, jako např. Amnesty International, ECRE nebo ELENA stále apelují na pozastavení transferů do Bulharska z důvodu systematických nedostatků v bulharském azylovém řízení. Podle zprávy organizace ECRE a sítě právníků zabývajících se azylovým právem ELENA z února 2016 se systematické nedostatky týkají nejen azylového řízení samotného, ale i materiálních podmínek v uprchlických zařízeních a detencích. Pokud jde o zranitelné skupiny žadatelů o azyl, mezi které patří i žalobci s nezletilými dětmi, v Bulharsku nedochází k žádné identifikaci specifických potřeb zranitelných skupin tak, jak požaduje přijímací směrnice a potřeby rodin s dětmi nebo osob s psychickými problémy nejsou vůbec zohledňovány. V případě návratu do Bulharska mohou být žalobci s ohledem na stav řízení o podané žádosti o mezinárodní ochranu umístěni do detence, přijímacího zařízení nebo budou odkázáni na pobyt mimo veškerá zařízení. Jak vyplývá z pravidelných monitorovacích zpráv organizace Committee for the Prevention of Torture a Komisaře pro lidská práva při Radě Evropy, podmínky v detenci způsobují zajištěným žadatelům o azyl újmu v důsledku nelidského a ponižujícího zacházení, a to především z důvodu

katastrofických hygienických podmínek, nedostatečné stravy, absence vzdělávání dětí nebo absence přístupu k lékařské nebo psychologické péči. Tyto závěry potvrzují i žalobci, kteří v detenci v Bulharsku pobývali. Žalobce A. G. se dokonce vyjádřil tak, že raději spáchá sebevraždu, než aby se vrátil zpět do Bulharska. Lze proto konstatovat, že samotné materiální podmínky, kterým budou v Bulharsku vystaveni, zakládají riziko nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Stejně platí i o Přijímacích střediscích pro žadatele.

Dále namítli, že v případě návratu do Bulharska hrozí, že jejich žádost o mezinárodní ochranu nebude meritorně projednána. Upozornili na to, že v Bulharsku jim není zajištěn efektivní přístup k azylové proceduře. Jak vyplývá ze zprávy ECRE, žadatelé, kteří jsou vráceni do Bulharska po delší době než 3 měsíce, mají pouze teoretickou možnost, že jejich žádost bude znovu řádně projednána. Navíc v případě, že bude jejich žádost o mezinárodní ochranu před jejich vycestováním z Bulharska nebo po dobu jejich nepřítomnosti finálně odmítnuta, bude navrácený žadatel o azyl umístěn podle bulharské právní úpravy do vyhošťovací detence bez dalšího projednávání žádosti o mezinárodní ochranu.

Dále v případě návratu do Bulharska hrozí, že budou vráceni do Turecka nebo země původu, aniž by byla meritorně jejich žádost projednána. Mají za to, že v případě přemístění do Bulharska jim hrozí nebezpečí porušení zásady nenavrácení (non-refoulement). V Iráku by přitom byli v důsledku svého jednání vystaveni nelidskému zacházení a pronásledování ze strany stoupenců Islámského státu. V Bulharsku jsou navíc stále monitorovány případy násilných návratů do Turecka nebo hromadného vyhošťování bez meritorního projednání žádosti o mezinárodní ochranu. Pro tyto incidenty zahájila Evropská komise s Bulharskem řízení o porušení práva EU. V důsledku nezákonného rozhodnutí došlo k nesprávnému stanovení členského státu příslušného k posouzení žádosti žalobců o mezinárodní ochranu.

V napadeném rozhodnutí na str. 4 správní orgán pouze obecně uvedl, že neexistuje žádný rozsudek SDEU a ESLP, který by zakazoval přemísťování žadatelů o mezinárodní ochranu do Bulharska. Žalobci upozornili, že toto obecné odůvodnění neobstojí ve vztahu k judikatuře SDEU a ESLP. SDEU k přemístění podle Dublinského nařízení v případě N.S. and M.E. judikoval, že členské státy nesmí přemístit žadatele o mezinárodní ochranu podle Dublinského nařízení pokud jsou si vědomé, že systematické nedostatky v azylové proceduře a přijímacích podmínkách v přijímajícím členském státě dosahují takového stupně, že existuje podstatný důvod se domnívat, že dotčený žadatel o mezinárodní ochranu by čelil reálnému riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení v rozporu s čl. 4 Listiny. SDEU tedy předpokládá, že členské státy musí posoudit relevanci čl. 3 odst. 2 konkrétně v případě každého žadatele. Obecná formulace ohledně podmínek v přijímajícím členském státě v tomto ohledu nestačí. Podobně i ESLP zdůraznil povinnost států provést před přemístěním dotčené osoby podle Dublinského nařízení individuální posouzení ve vztahu k hrozbě porušení čl. 3 Úmluvy v případě přemístění. Poukázali na to, že v případech projednávaných Velkou Komorou ESLP soud velmi podrobně posuzoval podmínky v cílovém státě, co se týče azylové procedury a materiálních a dalších přijímacích podmínek pro žadatele o mezinárodní ochranu, např. délku azylového řízení, kapacitu azylových zařízení a podmínky v těchto zařízeních, individuální situaci stěžovatelů jakožto rodiny s nezletilými dětmi.

V případě žalobců však takové individuální posouzení neproběhlo. Žalovaný sice odkázal na zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, ve které bylo apelováno na nevrácení žadatelů o azyl do Bulharska na základě Dublinského nařízení, její relevantnost ale dále odmítl s tím, že v Bulharsku došlo v poslední době ke zlepšení situace. Žalovaný konkrétně

uvedl, že již v dubnu 2014 Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky revidoval své stanovisko z ledna 2014 a shledal významné zlepšení podmínek i Bulharska k žadatelům o mezinárodní ochranu, které již nevyžaduje pozastavení návratů do tohoto členského státu EU. Úřad pouze apeloval na členské státy, aby v souladu se svými povinnostmi prováděly individuální posuzování konkrétních případů navracených žadatelů, a to zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám žadatelů. V případě žalobců však správní orgán neshledal žádné důvody pro jejich zařazení mezi zranitelné žadatele. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky od dubna 2014 následně již nevydal žádné negativní stanovisko ve vztahu k realizaci návratů do Bulharska. Vzhledem k tomu, že žalovaný neuvedl, v čem mělo domnělé zlepšení spočívat, a z jakého důvodu už zde nadále neexistuje riziko nelidského a ponižujícího zacházení, je napadené rozhodnutí možné považovat až za nepřezkoumatelné. I pokud by soud nedospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti, je napadené rozhodnutí vadné z toho důvodu, že absentuje jakékoliv posouzení podmínek v Bulharsku ve vztahu k individuální situaci žalobců. I v důsledku této vady byla nesprávně stanovena příslušnost Bulharska k posouzení žádosti žalobců o mezinárodní ochranu.

Současně se žalobou požádali žalobci o přiznání odkladného účinku žalobě. V návrhu uvedli, že se domnívají, že následná realizace napadených rozhodnutí by pro ně představovala nenapravitelnou a nepoměrně větší újmu, než jaká kdy může vzniknout jiným osobám. Jejich přemístění do Bulharska k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu by jim způsobilo závažnou a nenapravitelnou újmu z důvodu katastrofálních právních i faktických podmínek, které jsou neslučitelné s čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, čl. 4 Listiny základních práv a svobod a čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

V této souvislosti se žalobci odvolali na nálezy Ústavního soudu č. III. ÚS 2331/14 ze dne 18.9.2014, ve kterém Ústavní soud uvedl, že „správní soudy musí při přezkumu rozhodnutí správního orgánu, kterým byl určen státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jiný členský stát Evropské unie a na jehož základě má dojít k přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu, vždy zvažovat nejen vnitrostátní právní úpravu, nýbrž také to, zda v uvedeném členském státě, do kterého má být žadatel přemístěn, nedochází k systematickým nedostatkům ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Vznik újmy na straně žalobců je třeba spatřovat v tom, že v případě návratu do Bulharska budou žalobci pobývat ve zcela nedostatečných materiálních podmínkách, hrozí, že jejich žádosti o mezinárodní ochranu nebudou meritorně přezkoumány a hrozí, že budou vráceni do Turecka nebo země původu, aniž by byly meritorně projednány jejich žádosti o mezinárodní ochranu.

Žalobci uvedli, že byli včetně dvou dětí a nezletilého bratra manželky v Bulharsku zadrženi a pobyt v bulharském uprchlickém zařízení jim způsobil velice silný traumatický zážitek. V Bulharsku se potýkali s nedostatkem jídla, při nástupu do uprchlického tábora jim bylo dokonce jídlo několik dní odepráno a to do té doby, než odevzdají otisky prstů. Systematicky bylo s nimi nedůstojně zacházeno. Pobyt v uprchlickém táboře byl pro dospělé žalobce o to traumatictější, že zde pobývali se svými malými dětmi a nezletilým bratrem, kterým nebyly zajištěny jejich základní potřeby. Při posuzování nepřiměřenosti podmínek v Bulharsku je nutné také zohlednit, že opustili Irák z důvodu ohrožení života ze strany stoupenců Islámského státu a z důvodu pronásledování žalobce A. G. pro jeho působení v mezinárodní humanitární organizaci. Žalobci doplnili, že po té, co se žalobce A. G. dozvěděl o vydání napadeného rozhodnutí, kterým je jim uloženo přemístění do Bulharska, došlo u něj k akutnímu zhoršení psychického stavu vlivem silně negativních vzpomínek na pobyt

v Bulharsku. Žalobce uvedl, že pokud by se měl vrátit do Bulharska, bude potřebovat odbornou pomoc z důvodu jeho traumat.

Žalobci uvedli, že bez přiznání odkladného účinku by jim bylo fakticky upřeno právo na soudní ochranu podle bodu 19 preambule Dublinského nařízení, protože v případě přemístění do Bulharské republiky pro ně pozitivní rozhodnutí soudu nebude mít žádný význam, protože mimo území ČR pro ně z rozsudku, jímž se rozhodnutí správního orgánu zrušuje, neplynou žádné důsledky.

Z uvedeného vyplývá, že výkon rozhodnutí by pro ně znamenal nezanedbatelnou újmu, jelikož jsou podle dostupných informací uvedených v žalobě závažné důvody domnívat se, že v Bulharské republice dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů. Přiznání odkladného účinku přitom neznamená újmu pro jiné osoby. Přiznání odkladného účinku nebude ani v rozporu s veřejným zájmem, neboť není ve veřejném zájmu umožnit výkon rozhodnutí, jímž by došlo k porušení řady zákonných ustanovení a mezinárodních závazků tak, jak jsou vyjmenovány a odůvodněny v podané žalobě.

Žalobci proto navrhli, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s námitkami žalobců nesouhlasí. Na základě provedené lustrace v databázi EURODAC bylo bez pochyby prokázáno, že žalobci podali dne 2.3.2016 v Bulharské republice žádosti o mezinárodní ochranu jako v první členském státě EU. Podle čl. 18 Dublinského nařízení je tedy Bulharská republika státem příslušným k posouzení žádostí o mezinárodní ochranu jmenovaných a je tak povinna je přijmout zpět na své území a posoudit jejich žádosti. Dne 31.3.2016 požádal proto správní orgán Bulharskou republiku o přijetí žalobců zpět na své území. Dne 6.4.2016 obdržel správní orgán informaci, že Bulharská republika uznala svou příslušnost a souhlasí s jejich přijetím zpět na své území. Správní orgán je proto přesvědčen, že jeho rozhodnutí jsou opřena o bezprostředně závazné Dublinské nařízení a vycházejí ze zjištěného skutečného stavu věci.

K námitce žalobců, že nemohou být přemístěni do Bulharské republiky, neboť v této zemi dochází k vážným nedostatkům v oblasti azylového řízení, správní orgán znovu uvedl, že Bulharská republika je právoplatným členem EU, k mučení, nelidskému zacházení apod. v průběhu azylové procedury nedochází, státní moc zde dodržuje lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Bulharská republika ratifikuje a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Bulharská republika je považována za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, ale i ostatními státy EU. Pokud by se během pobytu v této zemi nějaké problémy vyskytly, mají žalobci možnost obrátit se se žádostí o pomoc na příslušné tamní orgány. Podle přesvědčení správního orgánu žalobcům v Bulharské republice nelidské nebo ponižující zacházení ve smyslu zákona o azylu nehrozí, a není opodstatněný důvod k obavám žalobců z návratu do Bulharské republiky. V Bulharské republice ročně požádá o mezinárodní ochranu velké množství uprchlíků, což také nesvědčí o nějakých obavách cizinců z tamního azylového systému. Pokud žalobci odkazují na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č.j. 42 Az 6/2014-37 a rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 49 Az 56/2015-41, pak tato rozhodnutí podle názoru správního orgánu nevyvracejí konstatování správního orgánu o neexistenci závazného rozhodnutí na úrovni EU, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věcech mezinárodní ochrany v Bulharské republice, dosahující dokonce

rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. Takové nedostatky v Bulharské republice nekonstatovaly ani správní soudy v rozsudcích, na které žaloba odkazuje, přičemž uvedly, že je povinností správního orgánu posoudit situaci v členském státě, který byl primárně určen jako stát příslušný k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a že je nutné, aby tato úvaha správního orgánu byla obsažena v jeho rozhodnutí. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí na stranách 4 a 5, kde se podrobně zabýval tím, zda přemístění žalobců do Bulharské republiky není vyloučeno právě z důvodu existence systematických nedostatků, pokud jde o azylové řízení. V rozhodnutích také uvedl, že Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky již v dubnu 2014 své stanovisko z ledna 2014 revidoval a shledal významné zlepšení podmínek i přístupu Bulharska k žadatelům o mezinárodní ochranu, pouze apeloval na členské státy, aby v souladu se svými povinnostmi prováděly individuální posuzování konkrétních případů navracených žadatelů, a to zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám žadatelů.

Pokud jde o návrh na přiznání odkladného účinku žalobě žalovaný uvedl, že je přesvědčen, že účinky napadených rozhodnutí neznamenají pro žalobce nenahraditelnou újmu a proto s přiznáním odkladného účinku žalobám vyjádřil nesouhlas. Navrhl, aby žaloby byly zamítnuty.

Z napadeného rozhodnutí žalovaného soud zjistil, že žalovaný v případě všech žalobců rozhodl, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je ve vztahu k České republice nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), že řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) zákona o azylu a že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen Nařízení Evropského parlamentu a Rady), je Bulharská republika. V odůvodnění žalovaný uvedl, že dne 25.3.2016 byli žalobci zadrženi při nelegálním pobytu v ČR a rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje ze dne 25.3.2016 byli zajištěni podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a umístěni do ZZC Bělá pod Bezdězem, Jezová. Ze záznamu o výsledku porovnávání otisků prstů v systému EURODAC vyplynulo, že žalobci podali žádost o mezinárodní ochranu v Bulharské republice dne 2.3.2016 a následně v Maďarsku. Součástí informací poskytnutých policií ČR byly Protokoly o výsledcích účastníků ze dne 25.3.2016, ze kterých vyplývá, že žalobci odjeli spolu jako rodina asi před dvěma měsíci z Iráku, nelegálně překročili hranici do Turecka, hranici do Bulharska přešli pěšky s převaděčem. V Bulharsku je kontrolovala policie, byli umístěni na 14 dní do tábora, za pomoci převaděče se dostali autem do Srbska a do Maďarska. V Maďarsku byli v táboře několik dnů a za pomoci převaděče odejeli autem do ČR, kde nikoho nemají.

Při zkoumání, zda není ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady dána příslušnost ČR k posouzení žádostí o udělení mezinárodní ochrany žalobců podaných v Bulharsku a Maďarsku dospěl žalovaný k závěru, že podle čl. 3 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady, pokud nemůže být na základě výše uvedených kritérií určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána, a proto je Bulharská republika příslušná k posouzení jejich žádosti.

Dále se správní orgán zabýval s ohledem na čl. 3 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady skutečností, zda v případě Bulharské republiky existují závažné důvody se domnívat, že

dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovaly možného rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení. V této souvislosti správní orgán konstatoval, že v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady je Bulharská republika povinna objektivně a nestranně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva posoudit žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany a z toho důvodu učinila rovněž akceptaci jejich přemístění na území Bulharska. Správní orgán uvedl, že na úrovni Evropské unie nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy EU, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Bulharské republice, dosahující dokonce rizika nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv EU. V případě Bulharské republiky sice vydal Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v lednu 2014 své stanovisko, ve kterém apeloval na členské státy úmluvy, aby nevracely zpět do Bulharska z důvodu nedostatků přijímacího systému ty žadatele o mezinárodní ochranu, kteří tam z důvodu pravidel dublinského řízení spadají. Již v dubnu 2014 však toto stanovisko Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky revidoval a shledal významné zlepšení podmínek i přístupu Bulharska k žadatelům o mezinárodní ochranu, které již nevyžadují pozastavení návratů do tohoto členského státu EU. Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky pouze apeloval na členské státy, aby v souladu se svými povinnostmi prováděly individuální posuzování konkrétních případů navracených žadatelů, a to zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám žadatelů. Přesně to správní orgán učinil, v případě žalobců však neshledal žádné důvody pro jejich zařazení mezi zranitelné žadatele. Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky od dubna 2014 následně již nevydal žádné negativní stanovisko ve vztahu k realizaci návratů do Bulharska. Správní orgán rovněž nezjistil žádné jiné objektivní a aktuální informace, které by jakékoli závažné riziko ve smyslu mezinárodních závazků při návratu žadatelů do Bulharska potvrzovaly. Bulharská republika je členem EU, státní moc dodržuje právní předpisy a lidská práva a je schopná zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů i ze strany nestátních subjektů. Dodržuje mezinárodní smlouvy a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Je rovněž považována za bezpečnou zemi původu. Podle přesvědčení správního orgánu nehrozí žalobcům v Bulharské republice nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Správní orgán na základě výše uvedeného konstatoval naplnění podmínek stanovených v § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané žalobci v Bulharské republice shledal ve vztahu k ČR nepřipustnými. Vzhledem k uvedenému řízení o těchto žádostech zastavil.

Krajský soud v Praze na základě podané žaloby dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Podle § 10a písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie.

Příslušnost jiného členského státu Evropské unie žalovaný stanovil na základě čl. 3 nařízení č. 604/2013. Toto nařízení je nejnovější součástí tzv. dublinského systému, který byl

původně zakotven v tzv. Dublinské úmluvě (Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropského společenství) a později v nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států (dále jen „nařízení č. 343/2003“). Cílem celého systému je stanovit jasná a proveditelná pravidla pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (mezinárodní ochranu). Tento systém má bránit na straně jedné tomu, aby žadatelé nebyli postupně státy Evropské unie vyhošťováni s tím, že jim nikde nebude poskytnuta ochrana, a na straně druhé tomu, aby tito nepodávali žádost postupně ve více členských státech Evropské unie se záměrem vyhledat stát s nejpríznivějším přístupem a nezahlocovali tak systém několikanásobnými žádostmi podanými tímž žadatelem. Nutno dodat, že posledně uvedená motivace by do určité míry měla být snížena již jen tím, že postupně dochází k harmonizaci podmínek azylového řízení, podmínek pro ubytování žadatelů a zacházení s nimi, jakož i podmínek pro udělení statusu uprchlíka či osoby požívající doplňkovou ochranu.

S ohledem na prakticky jedinou žalobní námitku se soud zaměřil na to, zda (a jak) se žalovaný vypořádal s otázkou, zda s ohledem na čl. 3 odst. 2 větu druhou Nařízení č. 604/2013 je možné přemístění žalobců do Bulharska, jakožto státu, který byl primárně určen jako příslušný. Ačkoli je v dané věci třeba mít na zřeteli, že ohledně rozsahu přezkumu musí soud přihlížet nejen k vnitrostátní právní úpravě, ale také k požadavkům stanoveným v Nařízení č. 604/2013, lze konstatovat, že ve vedení této úvahy soud limitován není. Naopak přímo z bodu 19 preambule Nařízení č. 604/2013 plyne, že přezkum je třeba zaměřit i na situaci v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován. K tomuto závěru soud dospěl i přes jistou jazykovou nepřesnost české verze Nařízení č. 604/2013, tak jak byla uvedena shora. V české jazykové verzi totiž příslušný bod preambule zní, že přezkum musí „*zahrnovat jak přezkum toho, jak je uplatňováno toto nařízení, tak přezkum po právní i skutkové stránce v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován*“. Chybí zde tedy výslovné určení předmětu přezkumu, tj. toho, co má být v členském státě přezkoumáváno. Tento předmět však lze bez obtíží dovodit z anglické jazykové verze téhož bodu preambule nařízení, který v relevantní pasáži zní: „*an effective remedy against such decisions should cover both the examination of the application of this Regulation and of the legal and factual situation in the Member State to which the applicant is transferred*“. Je tedy zřejmé, že přezkum musí zahrnovat i posouzení situace v členském státě, do kterého je žadatel přemísťován (po právní i skutkové stránce). Tento požadavek přitom zjevně míří na posouzení toho, zda je na místě postup podle čl. 3 odst. 2 věty druhé Nařízení č. 604/2013, tj. nepřemístění žadatele do takového členského státu z důvodů v tomto ustanovení uvedených a pokračování v posuzování kritérií stanovených v kapitole III příslušného nařízení za účelem zjištění, zda nemůže být jako příslušný určen jiný členský stát.

V tomto směru soud konstatuje, že žalovaný se možností předání žalobců do Bulharska dostatečně nezabýval. Žalovaný vyšel při svém rozhodování ze zpráv UNHCR, jako nezávislé instituce monitorující situaci uprchlíků při Organizaci spojených národů, přičemž uvedl, že původní doporučení nepředávat žadatele o azyl do Bulharska bylo v dubnu 2014 (po zlepšení situace v Bulharsku) revidováno a výše uvedené doporučení již neobsahuje. Dále žalovaný uvažoval o tom, zda Bulharsko patří mezi země, kde se dodržují lidská práva a své závěry opřel o informace, že Bulharsko ratifikovalo a dodrželo příslušné mezinárodní smlouvy,

umožňuje činnost lidskoprávním nevládním organizacím, atd. I v případě běžných žadatelů o azyl by toto spíše formální a povrchní posouzení patrně nebylo dostatečné, a to s ohledem na zprávy respektovaných nevládních organizací známých soudu z jeho úřední činnosti, poukazujících na deficity bulharského azylového systému (srovnej např. http://www.asylumineurope.org/sites/default/files/report-download/aida_bg_update.iv_.pdf).

V případě žalobců je však postup žalovaného zcela neudržitelný. Výše zmíněná zpráva UNHCR z dubna 2014, o kterou se žalovaný opírá (aniž by však byla součástí správního spisu), doporučovala vzhledem ke stále obtížné situaci v Bulharsku individuální posuzování zejména ve vztahu ke zranitelným skupinám osob, mezi kterými upozorňovala zejména právě na děti. Soud má za to, že žalobci jakožto rodina se dvěma nezletilými dětmi a nezletilým bratrem žalobkyně zcela nepochybně patří mezi zranitelné osoby a žalovaný měl posoudit, jestli stav bulharského azylového systému umožňuje zajištění adekvátní zdravotní a další nutné péče pro děti takto nízkého věku. K důkazu nedostačuje pouze zpráva UNHCR z dubna 2014, ale žalovaný za účelem dostatečně zjištěného stavu má možnost zjistit konkrétní poměry azylového řízení v Bulharsku i ze zpráv jiných mezinárodních institucí. Mimo to pro zjištění skutkového stavu v konkrétní věci nedostačuje pouhý odkaz na zprávu o poměrech v zemi, ale je zapotřebí, aby se žalovaný zabýval konkrétními informacemi z opatřených zpráv vyplývajících, přičemž je nutné, aby se nezabýval jen povšechným konstatováním o situaci, ale s ohledem na námitky žalobců přímo poměry v azylových zařízeních v Bulharsku a jejich schopnostmi a možnostmi zajistit základní potřeby rodiny s malými dětmi. Takové individuální posouzení však v napadeném rozhodnutí zcela absentuje, jelikož žalovaný dospěl zcela nepochopitelně dokonce k nesprávnému závěru, že žalobci (tedy ani děti) nepatří mezi zranitelné osoby. Soud tak uzavírá, že pokud jde o otázku aplikace čl. 3 odst. 2 věty druhé Nařízení č. 604/2013, je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění a pro nedostatečně zjištěný skutkový stav.

Ze shora uvedených důvodů soud rozhodnutí žalovaného bez nařízení jednání zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (s. ř. s.)] a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 76 odst. 4 s. ř. s.). Jelikož tímto rozhodnutím rozhodl soud ve věci samé, nerozhodoval již o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobcům, kteří měli ve věci úspěch, přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající v náhradě odměny za právní službu advokáta, a to za pět x dva úkony právní služby, snížené o 20 % z důvodu zastoupení více žalobců, to je 12400 Kč, plus 2x režijní paušál po 300 Kč, to je celkem 13000 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 25. května 2016

Olga Stránská, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Pavlína Švejdová